

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reverendi Dom. D.|| Leonardi || Rvbeni SS. Theolo-||giae
Licentiati Abbatis || Ordinis D. Benedicti Mo-||nasterij
Sanctorum Apostolorum Petri & || Pauli Abdinckouensis,
in ciuitate || ...**

Ruben, Leonhard

Padibornae, 600 [i.e. 1600]

VD16 R 3400

Cap. XI. Falsos prophetas fidei desertores & foedifragos esse.

[urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1)

CAPVT XI.

FALSOS PROPHETAS
fidei desertores & fœdi-
fragos esse.

1. *Sūt fidei desertores.* PRIMŪ hīc est falsos prophetas fidei desertores futuros & esse. Id primò testatur D. Paulus 1. Timoth. 4. 1. *Spiritus, inquit, manifestè dicit, quia in nouissimis temporibus discedent quidam à fide, attendentes spiritibus erroris & doctrinis demoniorum, in hypocrisi loquentium mendacium, & cauteria tam habentium suam conscientiam.* Hi sunt qui sequuntur profanas vocum nouitates, & oppositiones falsi nominis scientiæ, quæ quidam 1. Tim. 6. 21. promittentes, circa fidem exciderunt. Ex quibus erant Hymenæus & Philétus de quibus 2. Tim. 2. 16. *Profana autem & inaniloquia deuota, multum enim proficiunt ad impietatem: & sermo eorum ut cancer serpit, ex quibus est Hymenæus & Philétus, qui à veritate exciderunt, dicentes resurrectionem iam esse factam, & subuerterunt quorundam fidem.* Sicut & alibi scribit, eos circa fidem naufragium passos, id-
que

Naufragiū fidei

que ob conscientiaē prauitatem, inter quos iterum ponit Hymenæum. *Milites, inquit, 1. Tim. 1. 18. in illis bonam militiam, habens fidem & bonam conscientiam, quam quidam repellentes, circa fidem naufragauerunt, ex quibus est Hymenæus & Alexander, quos tradidi Satanae, ut discant non blasphemare.*

Fides siquidem Ecclesiae, vt docet D. Chrysostomus hom. 5. in primam epistolam D. Pauli ad Timotheum, velut nauis tutissima est. Qui verò ex illa deciderint, necesse est naufragium facere. Qui naufragium facit, inquit, nudus omnibusq; destitutus euadit, ita & qui ex fide exciderit, nihil iam habet vbi figatur, quo seipsum recipiat. Quippe capite perduto atq; corrupto, quænam corporis vtilitas est? Si enim fides absq; operibus mortua est, multò magis absq; fide nihil proderunt opera. Hæc ille.

Nusquam verò habent, quo se in hoc naufragio recipiant. Apud nos non, cum sint conati turbare ordinē, nec apud se hūc inueniunt, nisi in cathedra pestilentiaē & apud exteros nō admittuntur. Primū verissimum est ex sententia D. Augustini tom. 4. ex quæstionibus noui & veteris testamenti 9. 10. vbi sic scribit, Eorum qui extra

Apud falsos prophetas cathedra pestilentie. Ecclesiam vel contra Ecclesiam sedes sibi constituerunt, cathedram pestilentie dicimus: qui enim inconcessa præsumit, reus est: quanto magis & si corrumpat traditionem eius, cuius sedem vsurpat. Nam & ordinem ab apostolo Petro cœptum, & vsq; ad hoc tempus perdurantem tot Episcoporum, seruatumq; perturbant, ordinem sibi sine origine vendicantes, hoc est, corpus sine capite profitentes. Vnde congruit etiam illorum sedem cathedram pestilentie nuncupare. Hæc ille.

Apud exteros quaerunt cathedram Patriarcham Constantinopolitanam. Quòd verò apud exteros quaerant, ca-
put aliquod, id satis patet ex eo, quòd ad Ieremiam Constantinopolitanum Patriarcham sua dogmata miserint, ab illoq; in communionem recipi postulauerint, quodque illorum doctrina ab illo sit repudiata. Quam historiam persequitur doctissimus ille Dominus Stanislaus Socolouius in epistola nuncupatoria ad Gregorium XIII. Pontificem Maximum in censuram Orientalem, de præcipuis nostri sæculi hæresibus, quam propter inopiam librorum, qui ex Polonia huc afferuntur, libet adiungere, & tum subiungere, quid mihi metipsi dictus Patriarcha Constantinopolitanus ea de re ore tenus retulerit. Socolouij verba sunt

ba sunt hæc, Iure ac instituto belli fanci-
tum est Gregori 13. Pontifex Max. vt qui
transfugam in aliena castra transeuntem
deprehenderit: illum Imperatori, aut cui-
piam alteri ex ducibus militiae sistat atque
præsentet. Non dissimile quid hoc tali
tempore in spiritali hac nostra militia
comprehensum, ad Sacrosanctum S. V.
tribunal, eodem iure, pro officio meo
affero. Cùm enim ante hoc biennium, vnà
cum Serenissimo rege meo Principe inte-
gerrimo, ac religionis catholicæ studiosis-
simo, principio regni illius has oras Sarma-
tiæ nostræ peragro, atq; perlustro, Leopo-
lim, Metropolim Rursiæ, Emporium a-
pud nos in primis nobile veni. Habet hoc
ea vrbs ante alias singulare, vt cū reliqua-
rum planè omnium religionum ritus &
cæremonias ex antiquo admiserit, ab huius
tamen sæculi hæresibus peculiari quodam
Dei numine penitus sit libera, illisq; sum-
mo studio ac diligentia mirè obfistat. In-
cidi tum fortè ibi in quendam Archiman-
dritam Græcum hominem nõ indoctum,
nec illiberalem, cum quo, vbi multa de
multis, vt fit sepe familiariter contulifsem,
deuenimus tandem in sermonem de his
hæresibus, ac magistris earum, quæ hoc no-

stro infelici seculo orbem exercent Christianum. At cum vtrinque eam temporum nostrorum calamitatem hominumque temeritatem abundè, ita vti par fuit, deplorassemus: intulit ille, ad Patriarcham item suum istos ex Germania, non ita multò ante scripsisse, illique summa fidei & confessionis suæ capita obtulisse, ac vt in communionem eius Ecclesiarum reciperentur, studiosè petiisse: quos tamen ille, tantum abest vt recipiendos duxerit, vt etiam scripto quodam suo illa ipsa, quæ tum illi proposuerunt, capita confutarit. Agnoui hoc idem planè quondam Pelagianos temporibus D. Augustini fecisse, eodemque modo ab Occidentali Ecclesia ad Orientalem nequicquam confugisse.

Pelagianos ea in re imitantur heretici.

Obijcit eam rem his verbis Iuliano Pelagiano D. Augustinus; Non est, inquit, quòd prouoces ad Orientales Antistites, quia & ipsi vtique Christiani sunt, & vtriusque partis terrarum fides ista vna est, quia & fides ista Christiana est, & te certè Occidentalis terra genuerat, Occidentalis regenerauit Ecclesia. Quid ei quæris inferre, quod in ea non inuenisti? imo quid quæris auferre, quod in ea tu quoque accepisti? Puto iam tibi partem orbis

orbis sufficere debere, in qua primum Apostolorum Dominus voluit gloriosissimo martyrio coronari Cui Ecclesie praesidentem beatum Innocentium si audire voluisses, iam nunc periculosam iuuentutem tuam Pelagianis laqueis excussisses.

Quid enim potuit vir ita sanctus Africanis respondere Concilijs, nisi quod antiquitus Apostolica fides & Romana cum caeteris tenet perseveranter Ecclesia? Haec & alia his similia D. Augustinus. Pergit Socolouius. Laetabar iam, tum me nouas istorum artes, nouum nocendi studium deprehendisse. Et quoniam eodem ipso tempore homo ille Graecus Bizantium repetebat, petii, vt exemplum scripti illius Patriarche sui ad nos mitteret.

Quod ille libenter & promptè se facturum obtulit: vt & postea amici functus officio fecit, quod vbi primùm graecè legi, dici non potest, quantam ex eius lectione voluptatem cepi, statimque operam dedi, vt illud quàm diligentissimè in linguam latinã pro nostra tenuitate translatum, publicè nostris hominibus legendum proponerem, idq; plurimas, easq; iustissimas obcausas. Primùm vt istos homines, nihil non contra matrè suã molientes, nullam-

nullamque partem nocendi relinquentes, panderem, eorumq; artes clandestinaque consilia in lucem proferrem ac detegerem. Deinde vt quantum eos ipsos huius suæ nouitatis pudeat atque tædeat: quod cum nulla Apostolica, veterique sede coniuncti sint: quod successionem nullam demonstrare possint: quod Acephali, hoc est, membra sine capite inutilia sint: vel ex hoc ipsorum facto demonstrarem.

Demum vt quàm sit vtriusq; Ecclesiæ Occidentalis, inquam, & Orientalis de his rebus, quas isti ex sede sua commouerunt incredibilis consensus, summa concordia, vt non eadem tantum dicamus omnes, sed eisdem pene verbis etiam, omnibus clarû fiat. Quo amplius conuitiari desinant hæc Latina esse, ab hoc vel illo Romano Pontifice profecta, cum hæc eadem ab his, qui Romanis vniuersisq; latinis insito quodâ odio infensissimi sunt, non minore studio atque contentione colantur atque defendantur, simulq; perspiciant, se non solum à Romano Pontifice, sed ab ipso terrarum orbe, omnibusq; Ecclesijs defecisse: in eoq; mentis suæ errorem recognoscant: quod illud se sub his frigidis septentrionalibus videre, profiteri non erubescant, quod

quod vniuersus Occidens & Oriens longè antiquius, & benignius ab illo diuino & cęlesti sole Christo Iesu collustratus, hætenus non viderit. Demum ne amplius in suis confirmandis, incautaq; plebecula decipienda Orientalis Ecclesię authoritate & testimonijs (quod quidem hætenus fecerunt) abutantur, cuius contra se tam insignia referant testimonia.

Postremò vt cognoscant, nusquam sibi in orbe Christiano, nusquam in Ecclesia Catholica locum relictum esse: nusquam cum istis moribus & sententijs consistere posse. Et quemadmodum ipsi impiè gremium eius matris, quæ eos genuit, lacteq; suo aluit, spreuerunt, ab eoq; longè aberrarunt: ita illos vicissim, tanquã proteruos, parentibusq; inobedientes filios, vbique sperni ac repudiari. Vt illud Isaię in eis abundè impletum esse videatur, *Va qui spernis, nonne & ipse sperneris? cum fatigatus desieris contemnere, tum ipse contemneris.* A castris, in quæ confugiunt, arcentur: ab illis, quos patronos parabant, accusantur: eorum, quos ipsi iudices communis causę constituerunt, sententijs condemnantur: ita vt vel hoc solùm tam clarum & illustre Orientalis Ecclesię testimonium

monium, & eos, & alios omnes: si modo secum consentire velint, si veritatem ipsam ex animo quærant, & non ipsa pertinacia opinioneq; ingenij, ac studio nocendi vincantur, ab errore quidem reuocare, ad rectam autem & Catholicam fidem reducere meritò debeat. Nam cum neq; illi neque nos, vt quidem isti dicunt, communis causæ propter priuatum cuiusq; in re sua studium, æqui iudices esse possimus: detur sanè rectè hoc ab illis factū esse, quòd ad eos iudices prouocarunt, qui neque cum hac, neque cum illa parte coniunguntur. Quòd autem eorum iudicijs & sententijs acquiescere nolunt, quos ipsi iudices delegerunt, in hac quidem certò parte, iam nõ cum alijs, sed secum ipsi pugnant, suumq; contumacem, & incurabilem morbum aperiant, nec tam se in hac causa iudices, quàm assentatores, quæsiuisse satis abundè docent. His inquã ex causis, hanc ipsam Orientalis Ecclesiæ de eorum confessione censuram, quam isti nõ sine causa suppresserunt, ipse magna ratione in lucem proferre volui. A me si testimonium huius rei petis, verus testis esse potero. Cum anno 1589. aliquando in Regia Academia Vilnensi quod potissimum est Magni ducatus

*Autor
cum ipso
patriar-*

catus Lituaniæ Emporium, professorem *cha Iere-*
 agerem, resq; fidei controuersas disputarē, *mia de*
 vocatus inde in Austriam, intellexi Patri- *hac re p*
 archam Constantinopolitanum ex Mos- *locutus.*
 couia, quæ illi paret in spiritualibus, Vil-
 nam rediisse, vbi magnificè à Ruthenis ex-
 ceptus fuit, tendere iterum Constantino-
 polim, penultima Iulij eum inuisi, eo solo
 nomine, vt de huius historiæ, antequam
 ad meos charissimos Germanos reuerte-
 rer, veritate certò cognoscerem. Admis-
 sus ad colloquium, ingressus aulam aulæis
 & tapetijs egregiè instructam, in qua mihi
 occurrebat, vidi præter eum neminem, ius-
 sus illi assidere in mensa oblonga, in qua so-
 lus iacebat Nicetas Græcolatinus, mox vi-
 di adesse circumsedentes pene duodecim
 Episcopos Græcos, ex quibus nullus erat
 qui callebat linguam latinā, paruulus qui-
 dam cæteris doctior ante ingressum quæ-
 dam latino idiomate balbutiebat. Agen-
 dum ergo erat græco sermone, præmissis
 præmittendis, quæsiui num is esset Patriar-
 cha Constantinopolitanus, Respondit ef-
 se: quæsiui ab eodem Patriarcha, num ille
 Ieremias nomine, qui respondisset Augu-
 stanæ Confessionis locijs, se nescire inquit
 quid sit Augustana Confessio.

Intere

Interrogatus græcè, num esset qui respon-
disset Martino Crusio & suis, qui Ecclesiæ
volebant Orientali vniri, respondit se
esse illum, tandem totam seriem, irri-
dens illos, retexuit. Summa erat, quod pri-
mò quidem petiuissent cum sua Ecclesia
vnionem. Secundò se conuocasse pluri-
mos Episcopos, quorum audita sententia
respondisset, se nullius communionẽ con-
temnere, si tamen vniri velint, vt primo
quoque tempore articulos suæ fidei trans-
mittant. Tertiò, hos transmisisse, trans-
missum verò ab ipso Patriarcha, & cœtu
quodam Episcoporum ad trutinam San-
ctorum Patrum Orientalium Basilij, Gre-
gorij Nazianzeni, Nisseni, Chrysostomi,
cæterorumq; Patrum examinatum fuisse,
se se nihil aliud animaduertisse, quàm om-
nia esse ipsorum Ecclesiæ planè contraria.
Non posse ergo eos ad suæ Ecclesiæ com-
munionem admittere. Hæc ego ex ore il-
lius habeo, præterquam quòd ad 2. fere ho-
ras cum eo de castitate sacerdotum, sacris
imaginibus, purgatorio, & similibus ege-
rim. Insuper addidit, se penes se non ha-
bere authographũ exemplar ad se à Mar-
tino Crusio missum, sed id esse in archiuo
Constantinopolitano, offerebat tamen se
id mi-

id mihi ad quascunque Germaniæ partes
 missurum si voluero, pro quo studio egi
 gratias, optans vt se nostre Ecclesie vniret,
 sicut & Venetijs cum ipsorum Episcopo
 anno 1595. egi, sed vidi non esse volentis
 neque currētis, sed Dei miserentis. Et hæc
 de nostris Germanis Lutheranis. Alterum
 est de Hugonottis olim Gallia, qui soli-
 citauerunt supremum Bassam Turcicum
 pro auxilio, Bassa verò illos suo auxilio in-
 dignos iudicauit, & eorū legatū vt perfidū
 suo regi, eorū partes tueri. Id clarè constat
 ex epistola Aloisij Cuechij Constantino-
 poli data ad Magnificum Dominum Bar-
 tholomæum de Rodolphis Patricium Ve-
 netum, quæ habetur sub finem operis, cui
 titulus, Illustris Ecclesie Catholice Tro-
 phæa. Quod opus studio clarissimi V. D.
 Erasmi Vendij Monachij editum, & insigni
 epistola parænetica illustratum est, cuius
 verba sunt hæc. Talis enim vir est Bassa,
 qui statim intelligat, an ex corde & verita-
 te agant homines: an mandata obseruent:
 & id illi solummodo dicant, quod à Do-
 minis suis iussi sunt. Quod si quæ fucatè
 agere, aut aliud quippiam quærere intelle-
 xerit, quàm quod ad Dominorum causam
 spectet, eum vt bestiam postea auersatus,
 L indignū

*Hugonot
 ti quærūt
 auxiliū
 à Turca.*

indignum iudicat, quem sub aspectum suū
 amplius admittat. Cuius præclarum hic
 vidimus exemplum in oratore Christia-
 nissimi Regis Francorum Monsiur Guil-
 helmo de Gran Ry, siue de Gran Ciampo.
 Qui quam diu regis sui negotium fideliter
 egit, satis honorifico fuit apud supremum
 Bassam loco, & omnia tum illi communi-
 cata sunt, quæ cum oratore Imperatoris,
 de pacis confirmatione tractarentur. Quæ
 etiam confirmationem in gratiam istius
 Ambassatoris Galli, qui eam vehementer
 impediēbat, aliquam diu studiosè distulit.
 Verūm vbi Bassa intellexisset Ambassato-
 rem pacem istam cum Romano Impera-
 tore, non propter regem Galliæ, sed mul-
 tō magis propter eius hostes, subditos re-
 belles impugnare: suspectus ille ipsi esse
 cœpit, nec posthac in tanta eum habuit fa-
 miliaritate: imō cum Ambassator necdum
 desisteret Hugonottos suos Bassæ cōmen-
 dare, vt illi in pacis capitulationem recipe-
 rentur, cum indignatione quæsiuit Bassa,
 qui nam essent isti Hugonotti, quam habe-
 rent religionem, & cuius subessent impe-
 rio, cū aliquam orbis gentem hoc nomi-
 ne nemo cognouisset antea. Tunc Am-
 bassator scriptum illi porrexit, quasi non
 publicè,

publicè, sed priuatim potius Bassam informare cuperet. Sed illud in multorum manus, Bassa ita iubente, & hominis Galli leuitatem ridente peruenit. In quo scripto non negat Ambassator Hugonottos regis Galliarum subesse imperio, sed rebellare huic propter religionem talem, quæ sit Turcicæ proxima, nisi quod in ieiuniis & eleemosynis Hugonotti nõ ita sint certis obseruationibus adstricti, sed liberrimi per omnia & agere & credere quæ lubeant.

Subiunxit aliqua deinde argumenta ad persuadendum Bassæ, quod Hugonotti, si in Turcarum Imperatoris tutelam reciperentur, vtilissimi essent futuri suæ maiestatis socij, propter multas causas. Quia non solum regem suum vexare possent, ne affinem suum regem Hispaniarum contra Turcas siue consilio, siue milite iuua-
ret: sed etiam per aliquot potentes in Alemania principes, qui Hugonottorum rebus manifestè fauerent & auxiliarentur, ipsum Romanorum Imperatorem impedire in omnibus suis consilijs, quæ contra Turcas susciperet. Imo si Hugonotti iam tumultus istos per Gallias non excitassent, actum fuisse cum Turcis de toto maris mediterranei imperio. Quoniam regina ma-

ter cogitauerat iam regi Hispaniarum tradere omnia loca munita, omnes portus, & ciuitates maritimas in Gallia, & ipsa vicissim filio suo in recompensam accipere Flandriam, qua facta permutatione Hispani mari dominarentur, Turcasque omnes reijcerent. Reges autem cum Papæ, Imperatoris Romani, & Principum Catholicorum auxilijs, post deletos Hugonottos, & illorum confœderatos Lutheranos, arma conuersuros in Turcas omnino, non obstante etiam pacificatione ista noua quam Roman. Imperator saltem in Hugonottorum & Lutheranorum inuidiam iniret, vt eos hac ratione à Turcica societate excluderet. Sed & Turcarum Imperatori vtile futurum, si Hugonotti eius amici & confœderati haberentur, quod propter illos pacem istam, quæ iam esset confirmanda, quodocunq; vellet, turbare honestè possēt: Sed & ipsi Hugonotti paratissimi essent futuri ad turbas & seditiones in Alemania procurandas, quando id Turcis commodum videretur.

Bassatur Hæc & multa alia Ambassatoris pun-
cic^o qua- cta Bassa planè ridet & contemnit, ipsi au-
le respō- tem Ambassatori responsum dedit per in-
sum dede terpretem, videre se quod bonus rex Gal-
liæ

liæ non legatum, sed proditorem ad aulã *rit Hugo-*
Turcarum Imperatoris miserit. *gonottis.*
nottos autem longè inferiores esse, quàm
vt sese demittat ad illorum amicitiam su-
premus orbis Princeps, nec fidem haberi
debere istis, qui proprium etiam regem
proderent, & impugnarent, Turcas solitos
esse cum Imperatoribus, Regibus & ma-
gnis Principibus agere, non cum perfidis
seruis, & rebellibus subditis: detestari Tur-
cicam fortitudinem ista proditoria confi-
lia. Quod si verò utile videatur Turcarum
Imperatori Hugonottos sibi subijcere, nõ
defutura illi arma, si clara esse possit de vi-
ctis proditoribus & rebellibus seruis vi-
ctoria. Hæc palam iam dicuntur, & cir-
cumferuntur per totam Constantinopo-
lim cum magna superbia Turcarum, &
contemptu Gallicæ leuitatis. Hæc ille.
Vides in hac historia Christiane, Ortho-
doxæ & Catholicæ religionis hostes non
vereri Turcicam sollicitare barbariem, ac
profiteri suam religionem Turcicæ perfidi-
diæ esse affinem.

Eiusdem impietatis olim fuisse Arria- *Arriani*
nos, scribit D. Athanasius in vita D. An- *querunt*
tonij, dum ait illis paganorum opificum *paganorũ*
præsidia aduersus CHRISTVM comparasse, *præsidia.*

compulsosq; Christianos cum assumptione palmarum (quod Idololatriæ apud Alexandriam insigne erat) ad Ecclesiam pergere. Sic patet hæreticos esse, vt semper malitia similes, sic etiam sacrilegio pares.

2. *Falsos prophetas esse fœdifragos.*

Secundum in hoc capite est, quod fœdificationem dei defectionem quasi immediatè sequitur, falsos prophetas esse fœdifragos, hoc est, fœderis cum Deo & sacra religione iniuri ruptores & desertores. *Hi quia non probauerunt, vt inquit D. Paulus Rom. cap. 1. 28. sicut non probauerunt Deum habere in notitia: tradidit eos Deus in reprobum sensum: vt faciant ea quæ non conueniunt: repleti omni iniquitate, &c. sine affectione, absq; fœdere, sine misericordia.* Hinc Oseas cap. 8. v. 1. *In gutture tuo sit tuba quasi aquila, super domum Domini: pro eo quod transgressi sunt fœdus meum, & legem meam præuaricati sunt.*

Quales pro dolor inueniuntur plurimi, vt olim tempore Sedechiæ regis, qui, vt est Ieremiæ 34. 8. percussit fœdus cum omni populo in Ierusalem, prædicans vt dimitteret vnusquisque seruum & ancillam liberam, neque dominarentur Iudæo & fratri suo, sed donarentur libertate, illis autem reuocatis dicit Dominus vers. 16. *Commaculastis nomen meum, & reuoxistis vnus-*

unusquisque seruum suum, & unusquisq; an-
 cillam suam, quos dimiseratis ut essent liberi
 & sue potestatis: & subiugastis eos ut sint vos
 bis serui & ancilla. Propterea hæc dicit Do-
 minus, vos non audistis me, ut predicaretis li-
 bertatem, unusquisq; fratri suo, & unusquisq; *Pœna eor-*
 amico suo. Ecce ego predico vobis libertatem, *rundem.*
 ait Dominus, ad gladium, ad pestem, & ad fa-
 mem, & dabo vos in commotionem cunctis re-
 gnis terre. Et dabo viros, qui prauaricantur
 fœdus meum, & non obseruauerunt verba fœ- *Mos fœ-*
 deris, quibus assensi sunt in conspectu meo, *deris ine-*
 vitulum quem consciderunt in duas partes *undi.*
 (hic enim erat mos ineundi fœderis) &
 transferunt inter diuisiones eius, Principes Iu-
 da & principes Ierusalem, eunuchi & sacerdo-
 tes, & omnis populus terra, qui transferunt in-
 ter diuisiones vituli: Et dabo eos in manus ini-
 micorum suorum, & in manus quærentium
 animam eorum, & erit morticinum eorum in
 escam volatilibus cali & bestijs terra. Et Se-
 dechiam regem Iuda & principes eius dabo in
 manus inimicorum suorum, & in manus quæ-
 rentium animas eorum, & in manus exerci-
 tum regis Babylonis, qui recesserunt à vobis.
 Bone Deus quàm dira minatur ijs qui fœ-
 dus initum per trāsitum inter diuisionem
 vituli ruperunt.

L 4

Quid

de Luthe Quod ergo de ijs statuet transfugis Mo-
 ro trāssu nachis, quorum potissimas partes tenuit
 ga & trās Martinus Lutherus, qui fœdus perpe-
 fugis mo- tuæ Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ
 nachis qd cum Deo & Ecclesia initum sumptione
 statuēdū. corporis dominici, in facie Ecclesiæ con-
 firmatum sacrilegè violarunt? Irritam,
 inquit D. Paulus Hebr. 10. 28. *quis faciens
 legem Moysi: sine vlla miseratione, duobus vel
 tribus testibus moritur, quanto magis putatis
 deteriora mereri supplicia, qui filium Dei con-
 culcauerit, & sanguinem testamenti. pollutum
 duxerit, in quo sanctificatus est, & spiritui gra-
 tia contumeliam fecerit?* Sed improba con-
 sciētia eos adeo securos facit, vt hoc fœdere
 rupto dicant cum impijs Isa. 28. 15. *Percus-
 simus fœdus cum morte, & cum inferno feci-
 mus pactum. Flagellum inundans cum tran-
 sierit, non veniet super nos: quia posuimus mē-
 dacium spem nostram, & mendacio protecti
 sumus.*

Sed mox pœna vers. 18. subiungitur.
*Et delebitur fœdus vestrum cum morte, &
 pactum vestrum cum inferno non stabit: fla-
 gellum inūdans cum transierit, eritis ei in con-
 culcationem. Quandocunq; pertransierit, tol-
 let vos: quoniam manē diluculo pertransibit
 in die & in nocte, & tantummodo sola vexatio
 intel.*

intellectum dabit auditui. Hanc itaque vexationem quasi continuam, vt quę in diluculo die ac nocte futura erit: vnico maledictionis verbo comprehendens idem I. saias cap. 24. 5. ait, *Terra infecta est ab habitatoribus suis: quia transgressi sunt leges,* (nullas enim habent, nisi solius fidei, quam etiam violarunt, ita vt nullam habeant) *mutauerunt ius,* (Lutherus omne ius Canonicum Vittenbergę combussit) *dissipauerunt fœdus sempiternum. Propter hoc maledictio vorabit terram, & peccabunt habitatores eius, ideoq; insanient cultores eius, & relinquetur homines pauci.* Estne ita hoc tempore Christiane Lector? Ex his enim potissimi sunt pseudomonachi, de quibus D. Augustinus libro de opere Monachorum capite 28. *Tam multos hypocritas, ait, sub habitu Monachorum vsquequaq; dispersit, hostis scilicet humani generis, circumeuntes prouincias, nusquam missos, nusquam fixos, nusquam stantes, nusquam sedentes. Alij membra martyrum, si tamen membra, venditant: alij simbras & phylacteria sua magnificant: alij parentes vel consanguineos suos in illa vel in illa religione se audisse viuere, & ad eos pergere mentiuntur, & omnes petunt, & omnes exigunt, aut sumptus lucrosa egestatis, aut simulata*

Pseudo-
monachi
tempore
D. Au-
gustini
quales.

Sanctum pretium sanctitatis, cum interea ubicunq; in
 Mona- factis suis malis deprahensi fuerint, vel quo-
 chorū pro quo modo innotuerint sub generali nomine
 positum, Monachorum vestrum propositum blasphema
 quo nullū tur, tam bonum, tam sanctum, quod in Chri-
 est melius sti nomine cupimus, sicut per alias terras, sic
 per totam Africam pullulare. Haecenus
 beatus Augustinus, cuius etiam hīc senten-
 tia illa planè aurea recitanda est, qua di-

Nihil pe- cit: Simpliciter autem fateor charitati vestra
 ius malis coram Domino Deo nostro, qui testis est super
 Mona- animam meam, ex quo Deo seruire coepi: quor
 chis: qui modo difficile sum expertus meliores, quam
 etiam ci- qui in Monasterijs profecerunt: ita non sum
 tius in ha expertus peiores, quam qui in Monasterijs recu-
 resolabū derunt: Ita ut hinc arbitrer in Apocalypsi scri-
 tur & fi- ptum, Iustus iustior fiat, & qui in sordibus, sora-
 unt Here descat adhuc. Quod exemplo in primis de-
 farcha. monstrari potest in nonnullis Egypti Mona-
 chis, qui à recto disciplina tramite deviantes
 Meletianis Schismaticis adhaeserunt & Ar-
 rianis: ac monstrosas quidem calumnias ad-
 versus S. Athanasium suum ipsorum Epif-
 copum construxerunt, ex iisdem pariter pro-
 diere complures heresiarcha à quibus denomi-
 nati heretici Euchite, Arriani, Eustatiani,
 Massiliani, Anthropomorphita, Ioviniani:
 Origenista, Eutychiani, Severiani & alij quam
 plurimi

plurimi vsque ad presens seculum, quo quidem nullum vnquam fuit fecundius desertoribus regularis & monastica disciplina, ysdem iam heresiarchis in diaboli conflatoria officina transfusis, utpote ad tam deformia effingenda monstra, idonea delecta materia, nempe ex argento purissimo scorea reiectanea. Ac de his haecenus, in qua diuertimus occasione Athanasi peragrantis Egyptum & Monachorum caenobia inuisentis. Hucusq; D. Augustinus. Hæc ergò legant, considerent, discutiant & ad trutinam veritatis examinent, qui conscij sibi sunt rupti fœderis cum DEO & religione Catholica olim initi.

CAPVT